

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Intensifikační prefixy v současné francouzštině

Diplomantka: Blanka Kučerová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Rozsah: 70 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

Diplomantka si v předkládané práci vytkla za cíl zhodnotit současné využití intensifikačních prefixů, zejm. pokud jde o jejich význam, kombinabilitu s bázemi, využití (?) a internacionalizaci. Výzkum se rozhodla provést pomocí korpusu Frantext a konfrontovat tyto závěry s materiálem nalezeným na francouzských internetových blozích.

V teoretické části práce se věnuje především konstrukční morfologii a vymezuje intenzifikační prefixaci v rámci slovtvorných prostředků. V samostatné kapitole také podává podrobný popis jednotlivých intenzifikačních prefixů (IP) podle *Grand Larousse de la langue française* a *Le petit Robert*, připojuje i české příklady. Samostatný prostor věnuje problematice internacionalizace v lexiku. Tyto teoretické pasáže se opírají o recentní literaturu a jsou zpracované relativně dobře. Narazíme tu však i na místa nelogická či nesrozumitelná:

a) Pojmy *produktivita*, *disponibilita* a *rentabilita* slovtvorných prostředků jsou vysvětleny nejasně, není zřejmé, zda jim diplomantka rozumí (s. 20-21).

b) Na s. 16 autorka nesprávně tvrdí, že kořen slova (*lun-*) „neznamená nic“, třebaže na s. 19 již správně uvádí, že kořen je nositelem lexikálního významu. Tvrzení na s. 16 se pravděpodobně mělo týkat parametru jiného, a sice morfosyntaktické samostatnosti kořene.

c) Autorka soudí, že všechna „atestovaná“ slova lze najít ve slovníku (s. 16): jistě se však sama setkala se situací, kdy atestované slovo v žádné lexikografické příručce nenalezla.

d) Internacionalismy (s. 33) jsou definovány velmi povrchně. Není jasné, jak autorka odlišuje internacionalismy od výpůjček (např. citovaný výraz *bortsch* by řadila do které skupiny a proč?).

e) Třebaže v teoretické rovině chápe rozdíl mezi derivací, knižní kompozicí a výpůjčkou, v praktické analýze jej použít nedokázala (s. 34 – slovo *hypnose*, které má obsahovat „afix“ *hyp-*); TLF však uvádí etymologii jinou.¹

f) Intensifikační prefixy mají mít podle diplomantky *silné zaměření* (s. 35) – co to znamená?

g) Významový rozdíl mezi *micro-* a *milli-* není dán jazykovým citem, jak autorka píše (s. 35), ale racionálně založenou kodifikací v oblasti odborného jazyka.

V závěru teoretické části postrádám vzájemné přehledné srovnání jednotlivých IP v různých parametrech (sémantika, očekávaná kombinovatelnost s bázemi, samostatnost, atd.), které by se stalo podkladem pro výzkumnou část.

Samotný výzkum provedla diplomantka na korpusu Frantext a pro porovnání dohledávala příslušné formy také na internetových blozích, pomocí vyhledávače Google. Výchozí idea, tj. porovnávat převážně literární výskyty z Frantextu s hovorovým jazykem blogů je jistě racionální a mohla by přinést zajímavé výsledky. Excerptce z Frantextu jsou provedeny korektně, ale zůstávají na úrovni jednotlivých příkladů, tj. diplomantka nedošla k tomu, aby odpověděla na výchozí otázky stanovené v úvodu práce. Excerptce z Googlu jsou naopak metodologicky nekorektní. V první řadě není z textu zřejmé, jak autorka docílila (či chtěla docílit) toho, aby ve výsledcích odfiltrovala pouze výskyty v blozích a ne v jiných typech textů (podle mých vědomostí toto Google udělat nedokáže, ale mohu se mýlit). Velmi závažným nedostatkem je pak především následující: pro vyhledání derivátů

¹ **Étymol. et Hist. 1.** [Ca 1549 d'apr. BL.-W.¹⁻⁵]; 1628 adj. [date 1re éd. du passage] « qui provoque le sommeil » et subst. « médicament provoquant le sommeil » (A. PARÉ, *Des Fièvres*, 2e part., chap. 3, éd. J.-F. Malgaigne, *Oeuvres*, t. 3, p. 188); 2. a) 1866 adj. « qui a rapport à l'hypnotisme » (LITTRÉ); b) 1882 subst. « sujet en état d'hypnose » (E. DE GONCOURT, *loc. cit.*). Du lat. *hypnoticus*, terme méd. attesté en b. lat. et empr. au gr. ὕπνωτικός « soporifique, narcotique » dér. de ὕπνος « sommeil ». Au sens 2, repris d'apr. *hypnotisme**, peut-être en rapport avec l'angl. *hypnotic* attesté en ce sens dès 1843 (BRAID ds *NED*).

v Google použila nesprávný vyhledávací dotaz „s pomlčkou“, takže např. deriváty s prefixem *super* hledala vyhledávacím řetězcem „*super-*“ (s. 47). Nezarazilo ji, že *pomlčka u prefixu nezměnila výsledky vyhledávání* (cit. s. 47), nezdálo se jí ani podezřelé, že ve výsledcích žádné prefixáty nenachází! Pokud je mi známo, vyhledávač Google neumí vyhledávat podle části grafického slova, takže pro daný účel jej vůbec nelze použít.² Lze jím dohledat pouze části slova oddělené pomlčkou a slova samostatná, což jsou také jediné výsledky, které diplomantka obdržela (s. 61). Musím tedy konstatovat, že provedený výzkum není v tomto bodě validní.

Obsáhlý závěr (s. 61-64) shrnuje dílčí postřehy získané excerpce. Poznatky získané excerpce z Frantextu jsou podloženy; závěry získané z Googlu se nejeví jako validní tam, kde diplomantka zkoumá poměr vázaných a volných forem. U autonomního užití nestudovala blíže syntaktickou funkci jednotlivých intenzifikačních „prefixů“ (přívlastek, jmenná část přísudku, příslovecné určení).

Po formální stránce práce splňuje náležité předpoklady. Francouzské résumé by zasloužilo pečlivější stylizaci a korekturu; bibliografické odkazy (s. 69) by měly být seřazeny abecedně.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **velmi dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(oponent BP)

V Českých Budějovicích, dne 7. června 2013

² Pokusíme-li se podle uvedeného vyhledávacího vzoru dohledat např. nelogicky segmentovaný začátek slova v češtině, jako české *neposl-*, získáme sice některé výsledky typu *neposlušnost*, *neposlušný* apod., ale jen v takovém případě, pokud se kdekoli na dané webové stránce (vč. technických názvů pomocných souborů v HTML kódu) vyskytne vyhledávaná forma *neposl* jako samostatné slovo.